

Zpracování slovníkového hesla SUBKULTURA a úvaha na téma Postavení ženy v subkultuře mládeže

USK_01 Úvod do uměnovědných studií

Lenka Jenderková

UČO: 43943

Subkultura – zpracování slovníkového hesla

Vzhledem k mnoha studiím subkultury a především subkultury mládeže, nelze přímo definovat tento pojem. Různé definice se skládají z různých charakteristik a znaků. To má za následek, že nejsme v jedné definici schopni popsat všechny druhy subkultury a hlavně to, jak se od sebe liší.

Pojem subkultura, který se používal běžně ve čtyřicátých letech 20. Století se dělil do dvou kategorií, ve kterých se užíval. Typologická kategorie, a pokud menšina negovala některé hodnoty dominantní skupiny. Definici můžeme také rozdělit na dva díly: subkultura substanční – snaží se vystihnout podstatu subkultury, definice funkcionální – snaží se vysvětlit funkci subkultury.

Termín subkultura se vztahuje na určitou skupinu, chování a životní styl.

Postavení ženy v subkultuře mládeže

Problémem byly a jsou ženy v subkulturách mládeže. Není mnoho popisů žen v této sféře, a pokud ano, tak jen minimálně. Byl a je velmi rozšířený názor, že mnoho žen se v subkultuře nevyskytuje (bavíme-li se především o hudbě), což již dnes není pravda, jen se neobjevují žádné popisy jejich chování, názory ani způsoby chování. Známe je pouze z vlastní zkušenosti nebo z masových médií. Vždycky to byli muži, kdo v této skupině dominoval a to především proto, že znakem mnoha subkultur bylo násilí a maskulinity.

Žena byla vždycky jako sex symbol, ale nyní si mnoho žen osvojuje názor, že žena je rovna muži. Proto se velmi rozšířily v subkulturách. Jako sex symboly se vyznačovaly v subkulturních skupinách jen jako partnerky nebo dokonce jako doplňky partnerů. Později po rozšíření užití žen v této sféře byly oficiálními členy. Do té doby byly ženy znakem jemnosti, bezbrannosti a slušného vychování, ale jeden ze zlomů nastal vznikem dívčí skupiny Riot grrrls, v devadesátých letech 20. století, která byla spjata s myšlenkami feminismu. Kritikou této kapely bylo hlavně nerovnoprávné postavení žen ve společnosti, ale především také utlačování žen. Jejich image změnila pohled na ženství, dětství a sexualitu.

Mnohdy byly ženy kritizovány za svůj výstup. Není divu, protože prostřednictvím své subkulturní skupiny vyjadřovaly názory k mužům a to přímo kritiku. Zejména hudební skupiny žen, což s sebou neslo kritiku, takže byly ženy utlačovány ještě více.

Například ženy v subkultuře české hip hopové scény jsou častokrát utlačováni a považováni za podřadné, neboť vznikl snad asi mylný dojem, že hip hop smí ovládat jen muži. Ale po pravdě, muži k tomu mají větší vlohy. Hlavní roli tu hraje tvrdost, a zároveň i jemné vyjádření pocitů a myšlenek, což žena tímto způsobem nedokáže tak úplně vystihnout. Někdy se jedná o vyjádření drsné reality, agrese, což opět žena nedokáže tak dobře ovládat, protože představuje symbol něžného pohlaví a ani podle vzhladu nedokáže nabudit ten správný moment a z pohledu diváka se bude vždy jednat o napodobení mužských vlastností. Na druhou stranu proč by nemohly v hip hopu zaujímat čestné místo i ženy? Nedostatek těchto vlastností je snad diskriminace. Ženy mají stejné právo na vyjádření svých myšlenek a zařazení se do skupiny, která je jim nejbližší, ne z pohledu pohlaví, ale z pohledu názoru.

Otázkou je, zda jsou různé subkultury vyjádření postoje člověka nebo jen určitá móda lidí? Druhá možnost vystihuje dnešní dobu přesněji. Mnozí si neuvědomují, v čem přesně spočívá jejich subkultura, do které se během života zařadili. Zda se jedná o politickou stránku, pocity, vyjádření názoru nebo vyjádřit přirozenost, jak je to například u punku - zde se jedná přímo o vyjádření osobnosti člověka, tedy zůstat přirozený k světu a co nejvíce šokovat, ale je to hlavním cílem lidí, kteří patří do této skupiny nebo jen to jen zalíbení v módě punku?

V dnešní době se jedná u subkulturních hudebních žánrů spíše o zalíbení v hudbě a módě, která k té dané hudbě patří. Komu se jaký žánr zalíbí více, k tomu přilne. Jedná se často o volbu, kterou ostatní tolerují a nesnaží se proto jednotlivce kvůli jeho životnímu stylu v subkultuře vyčlenit ze společnosti. Často se i setkáváme s případy, kdy více znamená nejvíc. Platí nepsané pravidlo, že čím větší extrém, tím modernější.

Dnes i dříve již existovaly styly, které byly zaměřené více pro ženy, protože podporovaly sexismus a byly a jsou smířlivé k násilí na ženách. Některé styly tuto prezentaci přímo odmítají. Některé texty kapel toto chování vůči ženám dávají jako model a existují i proudy, které se staví proti podřadnému postavení žen.

Použitá literatura:

Dick Hebdige, Subkultura a styl, Dauphin 2012

Jan Jandourek, Sociologický slovník, Praha, Portál 2001

Smolík Josef, Subkultury mládeže: uvedení do problematiky, Praha: Grada 2010